

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. XV. An, & quando causa principalis à Judice ad quem, remittenda sit ad
Judicem à quo?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

justi modi dici *appellationes*, sed *provocationes ad causam*. Si autem ante sententiam quis appellaverit: cogitur illius stare iudicio, ad quem noscitur appellasse; ita textus: hoc tamen procedit solum, quando evidens est, quod absque causa excusante appellationem deseruerit; non autem, quando non est evidens, alias enim contra sententiam de appellatione deserta non appellaret; præsertim, eum ut colligitur ex c. 5. in illis verbis (*nec amplius super eodem negotio appellans audietur*) fermo sit de appellatione à sententia primæ instantiæ; non, à sententia super appellatione deserta. Ratio dictæ distinctionis est ex dict. L. finali: *nisi evidentissimis rationibus possit ostendere, &c.*

2892. Ad 3. Resp. 1. N. min. indefinite prolatam; cum sæpè deseratur appellatio, prius, quam appellans citetur à Iudice (puta, si non petat Apostolos termino præfixo) contumax autem non sit, nisi qui citanti Iudici non parat. Deinde, quando dicitur, *contumacem non posse appellare*, intelligitur à negotio principali, seu sententia primæ instantiæ; non autem de negotio sententiæ latæ super appellatione deserta; cum hæc possit esse iniqua.

2893. Ad 4. Resp. per sententiam super appellatione deserta, si ab ea appellatum, nec sententiam primæ instantiæ transire in rem iudicatam; unde, licet verum sit, non appellari à sententia, quæ jam transivit in rem iudicatam; non rectè tamen arguitur: ergo à sententia lata super appellatione deserta non potest appellari. Ad summum igitur transmitti potest hæc propositio, quod ab illa sententia primæ instantiæ transit in rem iudicatam; sic Haunold. tom. 5. tr. 5. n. 492.

2894. Præter hæc not. cum, antequam appellatio deducta sit ad Iudicem ad quem, & ab hoc ulterior progressus in causâ appellationis inhibitus sit, ubi hoc necessarium est; jurisdictio ad Iudicem ad quem non sit devoluta, causam super appellatione deserta non posse cognosci à Iudice ad quem; sed debere cognosci à Iudice à quo, cuius jurisdictio necdum est suspensa; seus est, si questio moveatur super appellatione, post appellationem jam introductam; sic enim in Iudice à quo cessavit jurisdictio, & Iudici ad quem, cog-

noscendi etiam super appellatione, eusque desertione jus acquisitum est.

§. XV.

An, & quando causa principalis à Iudice ad quem, remittenda sit ad Iudicem à quo;

2895. Proresolut. not. 1. postquam jus in e. *Ut debitus. 59. h. t.* constituit, quod appellans, ante sententiam, teneatur exprimere causam rationabilem, coram ipso Iudice à quo, nec admittatur exceptio, quod prius miserat Nuntium ad Sedem Apostolicam; vel quod literas impetraverat, quæ nondum sunt Iudici præsentatæ: subiungat: *cum autem extrationabili causa putaverit appellandum, coram eodem Iudice causa probabili appellationis exposita* (tali videlicet, quæ si foret probata, deberet legitima reputari) Superior de appellatione cognoscat, Ut, si minus rationabiliter eum appellasse constiterit, illum ad Inferiorem remittat, & in expensis alteri parti condemnet: aliòquin ipse procedet, salvis constitutionibus de majoribus causis ad Sedem Apostolicam referendis.

2896. Not. 2. in c. *cum appellationibus. 5. eod.* in 6. statui, ut, cum appellationibus frivolis nec iustitia deferat, nec sit à Iudice deferendum: si Iudex inferior appellationem minus legitimam non admittat, eam appellatore nihilominus prosequente; Superior de ipsa cognoscens causam ad priorem Iudicem (juxta Sanctiones Canonicas) sine difficultate remittat; eadem die condemnationem faciens expensarum; Si verò Iudex admittat eandem, licet tam appellatio, quam ipsius Iudicis delatio à Superiore valeant refutari: quia tamen Iudex ipse, quantum in se fuit, à se jurisdictionem abdicavit eandem, appellationi deferens minus iustè, totius causæ deficiio in Superioris est potestate transfusa: nec est illi causa de necessitate ulterius remittenda: Salvis iis: quæ super appellationibus post sententiam interpositis sunt statuta.

2897. Ex præmissis textibus colligitur responsio ad questionem propositam; sequitur enim primò, causam principalem, super qua appellatum est, quin Iudex à quo interpositæ appellationi detulerit, appellatore nihilominus appellationem prosequatur.

Quente, à Judice ad quem remittendam esse ad Judicem à quo, quando ille sententiam interlocutoriam, à qua appellatum est, confirmat, seu pronuntiat, bene judicatum, & malè appellatum esse; constat ex dict. c. 59. ibi: *si minus rationabiliter eum appellasse constiterit, illum ad inferiorem remittat, & in expensas alteri parti condemnet.*

2898. Dixi: quin Judex à quo interposita appellationi detulerit. Nam si ei detulit, tum Judex ad quem non tenetur causam remittere ad inferiorem, sed potest ipse de illa cognoscere, licet reperiat malè appellatum esse, nam appellationi deferendo, Judex à quo jurisdictionem, quoad eam causam à se abdicavit, & tota causa delata est Judici ad quem; constat ex dict. c. 5. ibi: *quia tamen Judex ipse, quantum in se fuit, à se jurisdictionem abdicavit eandem, appellationi deferens minus jussè, totius causa decisa in Superioris est potestate transfusa; nec est illi causa de necessitate ulterius remittenda.*

2899. Dixi, non tenetur causam remittere ad inferiorem Judicem, si hic appellationi, quantumvis frivola, detulit, ut sumitur ex illis verbis: non est illi causa de necessitate remittenda; nam per hoc insinuat, Judicem ad quem, non quidem teneri, posse tamen in illo casu causam remittere ad inferiorem, ubi tamen advertendum, esse discrimen faciendum in casu, quo remittit ex obligatione; & quando remittit citra obligationem remittendi; nam quando Judex à quo appellationi frivola non detulit, sibi non præjudicavit in jurisdictione; secus, si ei detulit, ut constat ex num. præcedente: hinc in casu, quo Judex à quo detulit appellationi, non est necessè, ut Judex ad quem remittens causam, id faciat expressè, disertè illum remittendo ad priorem Judicem, utpote non suspensum ab usu suæ jurisdictionis quoad eam causam; secus in casu, quo Judex à quo detulit ejusmodi appellationi; quia, cum in eo jurisdictionis usus tunc suspensus sit quoad eam causam voluntario tuo præjudicio, remissione deserta opus est, ut relaxetur ea suspensio; seu jurisdictio quasi refuscitetur.

ARTICULUS II.

De Recusationibus.

2900. Altera pars hujus tituli est de Recusationibus; dicitur autem Recusatio quòd sit declinatio jurisdictionis, vel audientia, causà suspicionis proposità, seu, quòd sit declinatio Judicis, & jurisdictionis ejus, propterea quòd ex causa verosimili suspectus sit, L. Apertissimi. 16. C. de Judiciis; c. causam 17. c. Suspicionis. 39. de offic. delegati. Finis ejus est, ut lites majori securitate procedant. Cum enim Judex quandòque pluribus ex causis privatis meritò suspectus reddi possit (licet fides Judicem ceteròquin autoritate publicà approbata sit) æquum tamen non est, eum cogi litigare coram tali Judice, ut colligitur ex c. 3. q. 5. c. suspecti 15. & c. Secundo 41. §. Tertio h. t. ibi: ipsa namquè ratio dicitur, quia suspecti, & inimici, Judices esse non debent; quibus positus.

2901. Quæstio est 1. quando fieri debeat recusatio? Resp. quòd ante omnem actum judicialem, nimirum, post libellum oblatum, ante litis contestationem. Nam exceptiones dilatoria proponi debent, ante litis contestationem per c. Inter 22. de sen. & re judicat: at recausatio Judicis reducitur ad exceptiones dilatorias, tanquam exceptio recusatoria; 2. quia, si Recusator eam non proponeret ante litis contestationem, censeretur non curare causam suspicionis, adeoque illi renuntiare, intellige cum limitatione. 1. nisi causa suspicionis primò post litem contestatam emergeret; vel primùm post esset cognita; 2. cum illis, de quibus agam n. 2904.

2902. Quæstio est 2. an exceptio recusatoria Judicis proponi debeat ante alias exceptiones dilatorias? Resp. affirmativè ex gloss. in dict. c. 22. V. subeundo. Nam opponens alias exceptiones dilatorias eo ipso censetur subire iudicium, & processum, consequenter consentire in Judicem, ac ejus personam, sine respectu ad aliquam suspicionis causam, approbare; igitur non poterit eum deinde, ut suspectum, efficaciter recusare; intellige juxta limitationem in fine prioris numeri positam.

2903. Quæstio est 3. intra quod tempus proponi debeat recusatio? Resp. quòd fieri

Zzzz 3 debe-